

FIFTY-ONE INTERNATIONAL

District 102 België-Noord

Club Nr 4 Leuven

Rekeningnummer: Bank BE30 2300 0567 3611

Verslag van de Statutaire Vergadering 1015 van maandag 16/01/2023

Lokaal : De Jacht in Heverlee
Voorzitter : Lieven Vandermeersch
Protocolchef : Piet Schreurs
Gast spreker : Prof. Dr. Emeritus Paul Broos
Onderwerp : “De haestige siekten”

Bij afwezigheid van Miel wegens ziekte (postoperatief herstel) – wij wensen hem veel beterschap toe alsook een spoedig weerzien met ons allen ! – staan hier afbeeldingen geput uit de documentatie van de spreker.

1. Algemeenheden:

1.1 Gegevens over de leden:

	Senior	Lid	Aanwezig	Verontschuldigd	Afwezig	Vrijgesteld	Compensatie	Eeraanwezigheid	Eeraanwezigheid buiten statistiek	Non-actief	Lady/Partner
Naam	SR	M	P	E	A	D	C	H	HBS	U	L
Aerts Raymond		1	1								
Arkens Oger		1	1								
Coose John		1			1						
de Beaufort Antoine		1	1								
Dehaes Emiel		1		1							
Francis Erwin		1	1								
Geerts Filip		1	1								
Norré Jan		1		1							
Peeters Bert	1					1					
Schreurs Piet		1	1								
Soete Rik	1					1					
Tulkens Peter		1								1	
VDMeersch Lieven		1	1								
Van Oevelen Dirk		1	1								
Van Poppel Ad		1	1								
Van Steen André		1	1						1		
Verbruggen Alfons		1	1					1	1		
<i>Francine Hous</i>											
<i>Paula Elli</i>											
<i>Gaby Pepermans</i>											
<i>Janine Van Hooghten</i>											
	2	15	11	2	1	2	0	1	2	1	0

1.2 Bijkomende gegevens over compensaties: -

1.3 Bijkomende gegevens over ereaanwezigheden: Fons @ Kiwanis Artemis Leuven op 05/01/2023 (= SV)

1.4. Bijkomende gegevens over ereaanwezigheden buiten statistiek: Fons @ Kiwanis Tienen Hageland op 14/01/2023 en André @ Soroptimisten Leuven op 13/01/2023

1.5 Statistiek:

Clubaanwezigheid:	$\frac{P + C}{SR + M - D - U} = \frac{11 + 0}{2 + 15 - 2 - 1} = 79\%$
-------------------	---

Totaal aanwezigheid:	$\frac{P + C + H}{SR + M - D - U} = \frac{11 + 0 + 1}{2 + 15 - 2 - 1} = 86\%$
----------------------	---

1.6 Fanions: -

1.7 Genodigden: -

1.8 Bezoekers: -

1.9 Totaal aantal aanwezigen op de vergadering: 12

- Aantal leden = 11
- Aantal seniorleden = 0
- Aantal dames = 0
- Aantal genodigden = 0
- Aantal bezoekers = 0
- Gastspreker = 1

2. Samenvatting van de vergadering:

De protocolchef opent de vergadering. Hij vermeldt de verontschuldigde en leest het menu voor dat vandaag bestaat uit een broodje pastrami en koolsla als voorgerecht en tongrolletjes met pommes duchesses, wintergroenten en kreeftensaus als hoofdgerecht. Hij debiteert verder de volgende, mede met behulp van artificiële intelligentie gecreëerde haiku's:

Winterkou, maar warm
Met vrienden om ons heen, lachen
Gezelligheid gloeit

Niemand op straat nu
nachtklok en vrieskou
Ijspegels vallen

Dan heet onze voorzitter alle leden en de spreker welkom.

Tussen het nuttigen van onze maaltijden komen de volgende leden aan het woord:

Fons heeft samen met zijn echtgenote Hermine een bezoek gebracht aan het nieuwjaarsdiner, tevens statutaire vergadering, van Kiwanis Artemis Leuven (waarvan Hermine zoals geweten lid en toostmaster = protocolchef is) op 5 januari 2023 in De Laurier te Lovenjoel. Een aanwezige had een orgel bij en er werd gezongen ter ere van de voorzitter. Er werd ook gedanst, maar ditmaal op moderne popmuziek. Fons en Hermine gingen rond middernacht naar huis, moe maar voldaan.

Ongetwijfeld eveneens op instigatie van Hermine heeft Fons bovendien deelgenomen aan het nieuwjaarsconcert dat op 14 januari 2023 werd georganiseerd door Kiwanis Tienen Hageland in feestzaal De Manège te Tienen. Er waren daar twee jeugdkoren uit het Tiense, alsook de koninklijke harmonie uit Oplinter. De hele avond stonden er wel 150 zangers en muzikanten op het podium. Er was een optreden van meerdere operazangers en -zangeressen met als bekendste Marco Bakker. De presentatie was in handen van Erika Van Tielen. Het thema van de avond was musicalhits, denk aan Les Misérables, West Side Story, Jesus Christ Superstar en vele meer, die met een verbluffende kwaliteit werden gebracht. Er waren een vijfhonderdtal personen aanwezig. De verrukking van Fons en Hermine temperde wel enigszins toen zij op de terugweg werden geconfronteerd met een alcoholcontrole, die evenwel zonder erg verliep.

André heeft deelgenomen aan het nieuwjaarsdiner van de Soroptimisten Leuven. Het feit dat echtgenote Lieve een prominent lid van die club is, zal daaraan vermoedelijk ook niet vreemd zijn. Het diner werd op 13 januari 2023 georganiseerd in restaurant d'Artagnan te Leuven. André vond de kwaliteit van het eten matig. Er waren een veertigtal aanwezigen. Vermeldenswaardig is dat het voorzitterschap bij de Soroptimisten een duobaan voor telkens twee jaar is. Al bij was het al een aangename samenkomst.

André herinnert ook aan ons bezoek aan Museum M op 16 februari 2023 (tentoonstelling albast) met aansluitend diner in een naastliggend etablissement. Inschrijven kan nog voor het ene en/of het andere.

Dan laat Piet nog eens de lijst voor de deelname aan de zomeropera te Alden Biesen rondgaan. Ter herinnering, die deelname zal plaatsvinden op (vaderdag) 11 juni 2023 om 15.00 uur. De opera (€ 50 p.p.) duurt 1.35 uur en er is geen pauze. Het is mogelijk ook in te schrijven voor het diner voorafgaand aan de opera en wie wil, kan er een weekenduitstap van maken met overnachting in Martin's Rentmeesterij. Welke extra activiteiten er dat weekend nog kunnen worden gehouden is nog te bespreken. Wandeling(en) of wellness zijn mogelijkheden. Men mag alvast voorkeuren aangeven. De lijst gaat rond en de tijd om in te schrijven kort zienderogen af.

Vervolgens komt de voorzitter aan het woord voor zijn zoals steeds ingekort kwartiertje: Hij vermeldt dat:

- hij contact heeft gehad met Miel, wiens herstel goed verloopt;
- de vergadering van 6 februari 2023, waarvoor er geen spreker is wegens een agendaprobleem, een besloten vergadering wordt;
- er aangename contacten zijn gelegd met de voorzitter en ondervoorzitter van FOC Aarschot met de bedoeling om twee gezamenlijke statutaire vergaderingen te beleggen. Nadere info volgt;
- helaas is SABAM gepasseerd om wat van de opbrengst van de zaalshow van Hugo Symons af te knabbelen. Niettemin blijft nog 4.300 euro over voor het goede doel;
- ons weekend, zo wordt bevestigd, zal plaatsvinden op 29 en 30 april 2023.

Dan stelt de voorzitter de spreker voor die reeds zo algemeen bekend en gewaardeerd is dat hij eigenlijk geen voorstelling behoeft. Niettemin het volgende:

Paul (Louis Oscar) Broos werd geboren op 22 februari 1945 te Sint-Antonius Brecht (thans Zoersel) als enige zoon van twee hardwerkende ouders die na de oorlog in Antwerpen een banketbakkerij uitbaatten.

Paul genoot zijn lager en middelbaar onderwijs in het Sint-Michielscollege te Brasschaat. Hij twijfelde tussen geschiedenis en geneeskunde maar koos uiteindelijk voor het laatste. In 1971 werd hij dokter in de genees-, heel- en verloskunde aan de KU Leuven en mocht verder specialiseren in de heelkunde onder Prof. Lacquet en Prof. Gruwez. In 1977 werd hij chirurg en bleef hij verbonden aan de Leuvense Universitaire ziekenhuizen.

Benoemd tot buitengewoon docent in 1984 promoveerde hij tot doctor in de Medische Wetenschappen aan de Katholieke Universiteit te Nijmegen met een proefschrift over Heupfracturen bij Bejaarden.

In 1987 werd hij te Leuven hoofd van de Afdeling Traumatologie en in 1992 Diensthoofd Directeur van de Heelkundige diensten van de U.Z. Gasthuisberg en tevens gewoon hoogleraar aan de KU Leuven. Hij doceerde jarenlang de anatomie, de chirurgie, de eerste hulp bij ongevallen..... aan studenten geneeskunde,

tandheelkunde, revalidatiewetenschappen, verpleegkunde en zelfs ingenieurs richting BioMedische Technologie.

Hij was goed voor honderden publicaties en voordrachten voornamelijk over de ongevallenheelkunde. In 2001 werd hij voorzitter van de European Society of Surgery. Hij is een van de weinige Vlamingen die het ook brachten tot Fellow of the Royal College of Surgeons of England.

Daarnaast was Prof Broos ook actief op andere gebieden. Hij was tot 2016 voorzitter en thans erevoorzitter van de Medische Commissie van het Rode Kruis Vlaanderen. Hij was voorzitter en ondervoorzitter van de provinciale raad van de Orde der Artsen van Brabant en Brussel en thans plaatsvervangend raadsheer bij de raad van Beroep van de Orde der Artsen. Hij was een actief Reserve Luitenant-kolonel Geneesheer. Thans is hij nog voorzitter van de Raad van Bestuur van het AZ Sint Maria te Halle.

Toen hij in oktober 2010 tot het emeritaat werd toegelaten, kon hij zich terug aan zijn oude liefde wijden: de geschiedenis en vooral deze van de geneeskunde waarover hij nog zeer regelmatig voordrachten houdt. Tot 2018 doceerde hij de geschiedenis van de geneeskunde aan de faculteit geneeskunde van de KU Leuven. Reeds herhaaldelijk doceerde hij voor de Universiteit van de Vrije Tijd, De Universiteit van de Permanente Vorming... en bijna wekelijks geeft hij ergens een voordracht voor een culturele vereniging.

In de herfst 2011 verscheen bij het Davidsfonds zijn “Over Geneeskundigen en Geneeskust”. Een ander medisch historisch werk “Meesters met het Ontleedmes” verscheen bij dezelfde uitgeverij in mei 2014. Dit boek handelt over de evolutie van de anatomie en de vooruitgang van de heelkunde ten tijde van en onder invloed van Vesalius. In april 2017 verscheen zijn boek “Anatomia, de ontdekking van het menselijk lichaam in de Lage Landen”, eveneens bij het Davidsfonds. Tot slot werd bij de Boekmakerij in juli 2021 zijn “Was er ooit erger dan Covid –19 ? Iets over epidemieën in de voorbije eeuwen” uitgegeven (uw dienaar en menig andere aanwezige hebben dat gekocht). Momenteel werkt hij opnieuw aan een vrij uitgebreid medisch – historisch werk dat mogelijk zal heten “Het epos van de medicus”.

De spreker vertelt, samengevat, het volgende:

Van in de vroege middeleeuwen worden onze gewesten geteisterd door allerlei infectieziekten. De Zwarte Dood of builenpest is in de Nederlanden zowat 320 jaar aanwezig vanaf de eerste epidemie in 1349 tot de laatste uitbarsting in 1669. Melaatsheid was alhier reeds vanaf de Romeinse tijd gekend maar het voorkomen ervan neemt tijdens de kruistochten drastisch toe. Ook “driedagen koorts”, moeraskoorts of malaria zal eeuwenlang de levensduur en -kwaliteit van de bevolking in belangrijke mate ondermijnen. De zeelieden van Columbus (1493) brengen ons uit de nieuwe wereld een aandoening die waarschijnlijk voordien in Europa niet bestond en waartegen de bevolking geen weerstand had: syfilis!

Na de Middeleeuwen treden ook andere oorzaken van de ‘haestige siekten’ op de voorgrond. In de laat - vijftiende en de zestiende eeuw verschijnen: difterie, pokken, mazelen... Legerbenden zorgen mee voor verspreiding van tyfus en dysenterie. In het noorden van Europa en onder de zeelui heerst er scheurbuik waarvan de oorzaak toen nog onbekend was en waarvoor er geen therapie bestond.

Zijn pokken tijdens de negentiende eeuw enigszins onder controle dankzij Jenners succesvolle vaccinaties, waarmee werd gestart rond 1798, dan is de strijd tegen andere infectieziekten nog verre van gewonnen!

Tuberculose, de ziekte van jonge kunstenaars uit de periode van de Romantiek wordt een al maar groter probleem.

Ondanks alle inspanningen om moerassen droog te leggen, en dit niet in het minst in de Nederlandse Provinciën, blijft malaria ook hier slachtoffers maken.

Via de scheepvaart waait Gele Koorts over naar Europa. In het zuidoosten van de Verenigde Staten had men er mee te kampen vooral tussen 1793 en 1805. Vanuit Centraal-Amerika komt de ziekte naar het Iberische schiereiland. De troepen van Napoleon worden zwaar getroffen te Cádiz. In 1821 is er een echte epidemie in Barcelona die veel slachtoffers maakt.

Was pest in het Europa van de 19e eeuw geen echt probleem meer dan is nu een andere plaag opgedaagd vanuit het Oosten: Cholera! Vooral de arme bevolking in grote steden wordt getroffen. Dit leidt finaal tot een reeks politieke en diplomatieke initiatieven. Allerlei preventieve maatregelen met inbegrip van quarantaines worden afgesproken ook in geval van pest of tyfus. Op het einde van de eeuw hebben deze maatregelen hun nut bewezen.

In de 20ste eeuw zal variola wel stilaan volledig verdwijnen maar er zijn andere boosdoeners opgedaagd. Zo maait de Spaanse Griep meer slachtoffers in enkele maanden weg dan 4 jaar oorlogsgeweld. En dan is er plots de vreselijke epidemie van poliomyelitis of kinderverlamming, die zowel Europa als de Verenigde Staten zal treffen.

Quid in de toekomst? Zullen we ooit gewapend zijn tegen corona- en andere virussen?

Uw dienaar heeft nog in het bijzonder genoteerd dat er, tot aan WOII, tijdens oorlogen (veel) meer militairen zijn overleden ingevolge ziekten dan ingevolge de krijgsverrichtingen, alsook dat armoede, voedseltekorten, gebrek aan hygiëne, mensenconcentraties en een gebrek aan algemene en medische kennis determinerende factoren waren voor het uitbreken en voortduren van epidemieën.

De spreker krijgt, na het beantwoorden van de vragen van verschillende leden, een hartelijk applaus en een fles bubbels om hem van harte te bedanken.

Dan is het einde van de vergadering aangebroken, vertelt de protocolchef enkele moppen en sluit hij de vergadering af met de mededeling dat de volgende vergadering een Ladies Night zal zijn die zal plaatsvinden op 27 januari 2023 met als spreker Eric Van Hoof, die het zal hebben over de Hertogensite en geothermie.

Uw secretaris,
Erwin

Bijlagen: foto's van Ad

